

ಚೊಂಬಿಗೊಂದು ಕಾಲ...

■ ಎಂ.ಜಿ. ಶುಭಮಂಗಳ

ಕಲೆ: ವಿನ್ಯಾಸ

ಛತ್ರೀಚೆಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮುಖಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಜಾಹೀರಾತಿನಲ್ಲಿ ದುಂಡಾದ ದಪ್ಪನೆಯ ಸ್ವೀಲ್ ಚೊಂಬು ನೋಡಿ, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಮಿಂಚಿನ ಸಂಚಾರವಾದಂತಾಗಿ, 'ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ ಯಾಕೋ ಇಂದು, ಚೊಂಬೊಂದು ಕೊಂಡೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ...' ಅಂತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೊಳೆದು ಹೊಸದು ರಾಗವಾಗಿ ಹಾಡಿದೆ. ಚೊಂಬಿಗೆ ಜಾಹೀರಾತಿನ ಭಾಗ್ಯ, ಏನು ಮಜಾ ಅಲ್ಲಾ! 'ಅತ್ತೆಗೊಂದು ಕಾಲ... ಚೊಂಬಿಗೊಂದು ಕಾಲ'

ಚೊಂಬು ಎಂಬುದು ತಂಬಿಗೆ, ತಂಬುಗೆ, ಚೆಂಬು ಎಂತಲೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಪಾತ್ರೆ ಅಂಗಡಿ, ಬಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಕಾಣಿಸಿದರೆ ಸಹಜವಾಗಿ ನಾರಿಯರ ಗಮನ ಅದರತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬಟ್ಟೆ ಪಾತ್ರೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನೀರೆಯರದು ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಪಾತ್ರೆಗಳಿದ್ದರೂ ಬೇರೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪಾತ್ರೆ, ಬಟ್ಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣು ಬಿದ್ದು ಎಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿರೆಂದು ನಾವು ಕೇಳದೆ ಇರುತ್ತೇವೆಯೇ? ಯಾವುದಾದರೂ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ಬಂದ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅದಷ್ಟು ಖುಷಿ.

ಲೋಹ ಯುಗವಾದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲಿಗೆ ಕಂಚು, ಹಿತ್ತಾಳೆ, ಸ್ವೀಲ್ ಚೊಂಬುಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದಲೇ ಬಾಲ್ಯದಾರಂಭ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ, ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಚೊಂಬು. ಚಿಕ್ಕ ಮೂತಿಯ ದಪ್ಪ ಕಂಠದಿಂದ ಶುರುವಾಗಿ, ನಡುವೆ ಗುಂಡಿಗೆ ಹಬ್ಬಿ ಮತ್ತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೇಹದ ಸುತ್ತಳತೆ ಕುಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡ ದಪ್ಪ ತಳದ ಪುಟ್ಟ ಕಂಚಿನ ಚೊಂಬು ನನ್ನದಾಗಿತ್ತು. ನನ್ನಮ್ಮ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸೌದೆ ಒಲೆ ಉರಿಹಾಕಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ನೀರುಹಾಕಿದ ಪಾತ್ರೆ ಇಟ್ಟು, ಕುದಿ ಬಂದ ನೀರಿಗೆ ಬೆಲ್ಲ, ಕಾಫಿಪುಡಿ, ಹಾಲು ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಸೋಸಿ ಸಾಲಾಗಿ ಕುಳಿತ ನನ್ನಮ್ಮ ಚೊಂಬುಗಳಿಗೆ ಸುರಿದಾಗ ಕಾದು ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದ ನಾವು ಖುಷಿಯಾಗಿ ಚೊಂಬಾಮೃತವನ್ನು ಕುಡಿದು ಮತ್ತೆ ಕೊಸುಗಿ ಕೈಚಾಚುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ನಂತರ ಬಚ್ಚಲುಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗುಂಡಾದ ತಾವುದ ಚೊಂಬಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ. ಹಾಲು ತರಲು ಉದ್ದನೆಯ ಸ್ವೀಲ್ ಚೊಂಬು. ಊಟ, ತಿಂಡಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಡಿಸಲು ದೊಡ್ಡ ಚೊಂಬು - ಹೀಗೆ ಆಯಾ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬಳಸುವ ವಿವಿಧ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸದ ಬಗೆಬಗೆಯ ಲೋಹಗಳ ಚೊಂಬುಗಳಿವೆ. ಬಹುಶಃ ಚೊಂಬಿಲ್ಲದ ಮನೆಯಲ್ಲವೆಂದು

ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾದಷ್ಟು ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಚೊಂಬು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಹೊರಗೆ ಸುತ್ತಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಕುಡಿಯಲು ಚೊಂಬು ನೀರು ಬೇಕೇ ಬೇಕು!

ಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೊಂಬುಗಳು ಬಚ್ಚಲುಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸತೊಡಗಿದವು. ಲೋಹದ ಚೊಂಬಿನ ರೂಪಾಂತರವಾಗಿ ಇಂದು ಬಹುತೇಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಂಪನಿಗಳ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮಗ್‌ಗಳು ಸ್ಥಾನಪಡೆದಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಬಹುದೇನು ಹೋದವರನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ 'ಚೊಂಬು ತಗೊಂಡು ಹೋಗಿದಾರೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ 'ಮಗ್' ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮಡಿಕೆ ಮನೆಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದರು, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಂದಿಗೆಯಾಕಾರದ ಕಪ್ಪು ಮಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ಕಳಸದ ಬಾಗಿಲಕ್ಕೆ ಚೊಂಬಿನಾಕಾರದ ಪುಟ್ಟ ಮಣ್ಣಿನ ಕುಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದರು, ಮನೆಯ ಮಾಳಿಗೆಯ ಹೊದಿಕೆಗೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಣ್ಣಿನ ಹೆಚ್ಚುಗಳು ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿರುವ ಮಣ್ಣಿನ ಸಾಮಾನುಗಳು. ಹಂಚಿನ ಚಿಕ್ಕ ತುಂಡುಗಳನ್ನು 'ಬಚ್ಚಿ'ಗಳೆಂದು (ಕಾಲಿನಿಂದ ಚಿಮ್ಮಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳೆಂದು) ಕುಂಟಾಬಿಲ್ಲೆ ಆಟಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇದಾದ ನಂತರ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ವರಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕಳಸಕ್ಕೆ ಅಗಲ ಮೂತಿಯ ಮಣ್ಣಿನ ಚೊಂಬನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಮಣ್ಣಿನ ಚೊಂಬುಗಳು ಸಿಗದಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲ ವರ್ಷ ಪಂಚಲೋಹದ ಚೊಂಬಿನ ಕಳಸ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದು ಅದಕ್ಕೂ ಬಡ್ಡಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಈಗ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಚೊಂಬಿನ ಕಳಸ ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಕಳಸಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ಚೊಂಬು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ.

ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ಎಳ್ಳು ಬೆಲ್ಲವನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಮನೆಗೆ ಹಂಚಲು ನನ್ನಮ್ಮ ಗುಂಡಾದ ತಿರುಪು ಚೊಂಬಿಗೆ ವೃತ್ತಾಕಾರವಾಗಿ ಒಂದು ಬೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಸುಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅರಿಶಿನ ಕುಂಕುಮವಿಟ್ಟು ಕಂಠಕ್ಕೆ ಹೂವು ಸುತ್ತಿ ಅದರೊಳಗೆ ಎಳ್ಳು-ಬೆಲ್ಲದ ಮಿಶ್ರಣ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹಂಚಲು

